

Primăria din Ciulnița

Ciulnița este una dintre cele patru localități care intră în componența actualei comune și care de-a lungul timpului a fost comună independentă. Alături de Budișteni, Glâmbocata și Leordeni, după reforma administrativă din anul 1864, a devenit comună rurală. Trebuie să adăugăm faptul că între anii 1942 și 1945 comuna s-a desființat și a fost arondată la comuna Budișteni, după care s-a reînființat.

Potrivit legii electorale, ca și celelalte comune, Ciulnița avea dreptul să-și trimită delegați pentru alegerea membrilor Consiliului Județean Muscel. De exemplu, la 16 ianuarie 1868 a trimis ca delegați pentru colegiul al IV-lea pe Ion Ungureanu și Riza Badea.

În urma alegerilor din primăvara anului 1869, Comitetul Permanent Muscel a validat rezultatul acestora, aleșii locuitorilor fiind aceștia: Nicolae Tranică - primar, Ion Bălan, Ion Ungureanu, Radu Vijelie și Manole Dragomir - consilieri. La 24 aprilie 1869, comuna delegă pe plugarul de 41 de ani Grigore Breazu pentru alegerea a doi membri și un supleant în Consiliul General al județului Muscel.

În anul 1870, în urma tragerii la sorți, noul primar a devenit Radu Zamfir, iar Stanciu Niță a fost ales consilier. Fără să insistăm asupra alegerilor, amintim că Stan Neagoe, cârciumar, a fost ales primar în 1872, însă județul a fost sesizat asupra unor nereguli. De aceea, Comitetul Permanent cere Subprefecturii plasei Podgoria să verifice dacă acesta a efectuat 14 luni de închisoare pentru furt, fiindcă dacă este adevărat, nu poate fi alegător și nici ales al comunității. S-a dovedit că a executat șase luni de închisoare la Snagov, în anul 1857, „pentru furt de miei după câmp” și astfel alegerea lui a fost anulată. Organizându-se un nou scrutin, a fost ales Grigore Breazu, la 23 ianuarie 1873.

Cazul, desigur, este particular, însă l-am prezentat pentru a dovedi că alegerile puteau fi influențate, prin diferite mijloace; în cazul de față, mijlocul este ușor de explicat, ocupația celui în cauză fiind aceea de cârciumar¹.

Deoarece din 1886 comuna Budișteni a fost desființată și arondată la Ciulnița, numărul populației a crescut și prin urmare al consilierilor. La alegerile din 1904 a fost ales primar I. Negoescu, iar consilieri, Șerban Băcanu, Ghiță Diaconu, Neagu Pârjolea, Marin A. Barbu, N. Barcia.

Pentru binele pe care l-a făcut comunei Mihai Eustatiade - a construit local pentru primărie și local pentru școală și biserică - autoritățile locale au hotărât să-i acorde numele acestuia comunei lor. Astfel, începând cu 1893, comuna se va numi Ciulnița-Eustatiade.

Una dintre problemele importante pe care trebuia să le aibă în atenție primarul și consilierii era întreținerea drumurilor. La 14 aprilie 1888, primarul se obliga să efectueze mai multe lucrări în comună: cu 28 de zile cu brațele de prestație să se facă 278 de grămezi de pietriș; cu 268 de zile cu doi boi să care și să întindă pietrișul pe drumul Ciulnița-Budișteni; va desfunda șanțurile pe același drum cu 24 de zile cu brațele; cu 64 de zile cu doi boi va repara drumul de la Marin Voica la biserică și va „scurge locul cu apă stagnată din poiană”. Sunt menționate și alte lucrări în diferite puncte din comună. Se face precizarea că „cinci bătrâni trecuți de 60 de ani și doi infirmi fără mijloace” vor fi scutiți de prestație².

În anul 1892, primăria și-a propus să repare șanțurile pe o distanță de 1.470 m și să care piatră pe 775 m lungime pe șoseaua ce duce la Budișteni; la fel să repare șanțurile pe o distanță de 2.450 m și să pună piatră pe 285 m lungime pe drumul Budișteni-Leordeni; idem pe 3.600 m șanțuri și 300 m piatră „la punctele ce duc la râu și la Moara Mocanului”; să repare o podișcă pe șoseaua națională și alta la Cosopolu; să facă reparații la canalul văii Budișteanca. Suma totală a lucrărilor se ridică la 400,95 de lei.

Pentru anul 1895 și-a propus să facă reparații la șoseaua ce duce la Glâmbocata, cu 380 de zile cu brațele, să repare șoseaua moșnenilor cu 210 zile cu brațele, să facă un pod nou pe drumul Budișteni-Pietroasa, să desfunde șanțurile drumului către Pietroasa, să pietruiască drumul spre Glâmbocel etc. În anul 1902, județul a aprobat să se construiască podul peste Valea Seacă și Budișteanca și șase podiști de beton.

Autoritățile locale comunale roagă Subprefectura plasei Podgoria să intervină la Prefectura Muscel pentru a fi sprijinite în executarea canalizării gârlei Budișteanca, pe matca vechiului canal până în râul Argeș, fiindcă în timpul ploilor abundente se produc inundații care le provoacă pagube la culturi.

Tot acum adresa rugămintea către subprefect să se intervină la guvern „pentru a se da înapoi comunii cătunul numit Călugărița, ce i-a aparținut din vechime și care s-a alipit la comuna Glâmbocata, plasa Cobia, județul Dâmbovița”.

¹ Idem, dos. 21/1868, f. 63-76, 405-423; 79/1869, f. 96, 196, 236.

² Idem dos. 1/1888, f. 58, 141; 22/1888, f. 31.

Lucrările la canalul Budișteanca s-au aprobat, au demarat, astfel că în anul 1895 comuna își propunea să continue lucrările³.

Diferite statistici pe care le întocmea primăria ne furnizează informații diverse despre locuințe, populație, animalele pe care le dețineau locuitorii, mori, poverne, terenuri agricole etc. Mai jos prezentăm tabele sinoptice, pe mai mulți ani, făcând precizarea că unele cifre, credem, sunt nesigure.

Comuna Ciulnița (împreună cu satul Prundeni)⁴

Anul	Nr. case	Nr. contribuabili	Total populație	Sex		Hanuri	Cârciumi	Povarnă	Moară	Fântâni	Croitori	Cizmari	Birjari	Cusătoreasă	Sobari	Zidari	Cărbunari	Dulgheri	
				B	F														
1898	242			1		2				19									
1904			1.002	492	510	1	1	14		18	1	1	4	1	3	3			
1912	471	362	1.990	995	995		1		1	64	1	1	7			9	9	7	
1921			2.209	987	1.222														
1924		558	2.279	1.012	1.267														

Anul	Teren, ha	Arătură, ha	Grâu, ha	Porumb, ha	Fânețe, ha	Lucernă, ha	Ovăz, ha	Câneapă, ha	Fasole, ha	Vie, ha	Pruni, ha	Pădure, ha
1904	340		5	119	14			5	24		66	
1912	1.567	283	3	236	47		2	1		32	92	443
1924				850	2	32			15	42	62	
1929	360	328								17		

Anul	Cai	Boi	Vaci	Tineret bovin	Oi	Capre	Porci	Păsări	Stupi
1898					336	27	77		
1904	29	95	79		323	10	84		
1912	65	130	120		565	25			46
1924	139	132	451	127	623	26	142		61
1935	107	173			397		228		23

Prețul muncilor agricole era fixat de consiliul comunal și afișat la sediul primăriei. În anul 1905 s-au fixat astfel la Ciulnița: „Lei, bani, 3 - ziua cu două vite cu hrana muncitorului și a vitelor ce trag la car; 1,50 - ziua cu brațele la sapă, secerat și cosit, fără mâncarea muncitorului; 1 - ziua cu brațele, dându-i hrană unui om ce muncește; 2 - ziua cu carul, două vite, dându-i mâncare atât omului cât și vitelor; 7 - seceratul unui pogon de grâu; 7 - aratul, semănatul și grăpatul unui pogon de pământ“.

Medicul veterinar, împreună cu administratorul plasei și autoritățile locale a inspectat comuna Ciulnița și a verificat măsurile ce s-au luat pentru combaterea febrei aftoase și holerei; cu această ocazie a ținut o conferință la biserica Crețulescu⁵.

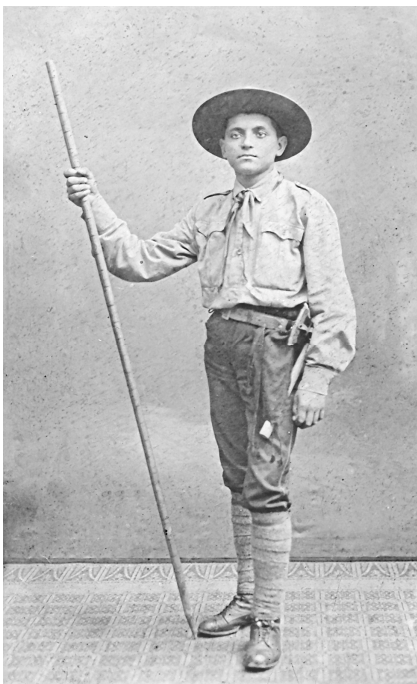
³ Idem dos. 13/1895, f. 37, 66, 403; 57/1898, f. 23.

⁴ Idem dos. 18/1898, f. 45; 69/1904, f. 122; 35/1912, f. 6; 94/1921, f. 8; 1/1923, f. 115.

⁵ Idem, dos. 39/1910, f. 7-10.

Localul Primăriei Ciulnița construit de Mihail Eustatiade, inaugurat la 26 august 1901.

Localul primăriei din Budișteni, cu două camere. Averele mobile: 1. Cinci dulapuri de brad; 2. Un raft de brad; 3. Trei mese de brad⁶.
Ionel Popescu, fiul președintelui Băncii „Lumina”, Alexandru Popescu, în costum de cercetaș, circa 1918.

Postul de jandarmi, dar și primăria vegheau la liniștea din comună și apărarea bunurilor private. Însă peste tot se mai găseau indivizi certați cu legea. Astfel, primăria raportează la administratorul plasei că în noaptea de 1-2 octombrie 1906 s-au furat, printre alte obiecte, două scurteici femeiești noi, o ie și trei cămăși de bumbac, o cămașă de bumbac bărbătească, o pereche de pantaloni de bumbac și o căciulă. Precizează primăria în adresa către administratorul plasei că au fost opt hoți îmbrăcați în haine negre.

Localul primăriei Ciulnița a fost construit în anul 1901, iar averea instituției, în anul 1920, era formată din:

„1. Un ha și patru ari pământ arabil din cel după Legea Rurală din 1864, rămas comunii de la fostul clăcaș Nicolae Olteanu; 2. 17 ari și cinci m², locul cimitirului de vite, situat în lunca comunii, închis cu șanț; 3. 380 de m² teren pe care e construită primăria din Budișteni; 4. Opt ha și 1/2 teren cu pădure pe el, situat în satul Glodu; 5. 365 m² teren pe care e construită primăria; 6. Un ha pământ arabil, tot în Glodu, donat prin testament de Em. Ionescu pentru copiii săraci din școală; 7. Localul primăriei Ciulnița, de zid, cu patru camere și antreu; 8.

Au apărut în localitate și vehicule cu tracțiune mecanică:

⁶ Idem, dos. 5/1920, f. 69.

Gogu Cristescu și Tudor Constantin din Ciulnița aveau în 1932 câte o camionetă.

Pentru stimularea activității căminelor culturale, Regele Carol al II-lea a distribuit, la 20 martie 1939, un număr de 20 de pluguri, dintre care unul a fost repartizat celui din Ciulnița⁷.

Ca urmare a declanșării Războiului Al Doilea Mondial, multe familii de basarabeni și bucovineni au fost nevoite să se refugieze, fiind repartizate în diferite localități din țară. Primăria din Ciulnița comunicase prefecturii că pe raza comunei sunt condiții să fie primite 30 de familii cu 60 de animale. Între 2 și 6 iulie 1940 au fost repartizați 21 de refugiați la Ciulnița și patru la Budișteni⁸.

În toamna anului 1944 s-a făcut recensământul animalelor, păsărilor, mijloacelor de transport etc., impus de către sovietici; pe baza acestor date, ei au cerut diferite cantități ca despăgubire de război.

La 23 noiembrie 1944 s-au inventariat următoarele: 79 de cai, două perechi de hamuri cu piept, 45 de perechi guri de ham, două trăsuri pe arcuri, două căruțe de Brașov, 23 de căruțe orzărești, trei ghiociuri cu dric, șapte camioane, patru șarete, 11 biciclete. Într-o altă situație sunt înregistrate următoarele: 50 de boi, 126 de porci, 431 de oi, opt vieri, o capră, 1.300 de găini, 350 de găște, 475 de rațe, 380 de câini⁹.

Prezentăm și alte date despre Ciulnița, referitoare la case, fântâni, unități comerciale tot din anul 1944: avea 1.911 locuitori, 359 de case de zid, cinci de lemn și 18 de gard; 358 erau cu câte două încăperi, nouă cu câte trei, șase cu câte patru și trei cu mai multe camere; șapte case aveau ferestrele fixe și restul, mobile; 12 învelite cu tablă, nouă cu țiglă și 358 cu șindrilă.

Casa din Ciulnița, a poetului Vasile Dobrescu.

În toată comuna erau 66 de fântâni publice și 27 particulare, toate cu apă „de calitate“. De asemenea existau mai multe firme înregistrate: cârciuma lui Grigore Ionescu, deschisă în anul 1932, băcănăia lui Petre S. Tatomir, deschisă în 1938, băcănăia lui Alexandru Gălbenuș, deschisă în 1938, băcănăia lui Ion Puțar, deschisă în 1938, mezelăria lui Petre Tatomir, deschisă în 1924, brutăria Constanței N. Neagoe, deschisă în 1914; de asemenea, o moară cu motor, proprietatea Cooperativei „Alexandru Ioan Cuza“, deschisă în 1925¹⁰.

A început, în anul 1945, să se colecteze de la populație alimente pentru a fi predate sovieticilor „în contul despăgubirilor de război“: 207 locuitori au predat 183 kg de untură și 205.000 kg de slănină ș.a.¹¹.

În timpul trecerii armatei sovietice prin zonă, au fost ridicate diferite bunuri de la Ciulnița: două trăsuri, trei cai, hamuri, hățuri, osii, roți de căruță, cinci zdrobitoare de struguri, trei teascuri (prese), o uruitoare porumb, 48 de pluguri pentru tracțiune animală, 15 grape simple, 37 de rarițe, 88 de care și

⁷ Idem, dos. 103/1932, f. 1-7; 116/1939, f. 131.

⁸ Idem, dos. 155/1940, f. 20.

⁹ Idem, fond Primăria Ciulnița, dos. 9/1944, f. 1, 3, 9, 10.

¹⁰ Idem, dos. 33/1944, f. 4-6, 13.

¹¹ Idem, dos. 1/1945, f. 20, 27.

căruțe¹².

Deoarece țara era obligată să predea sovieticilor diferite bunuri, potrivit Convenției de Armistițiu nimeni nu mai avea voie să le comercializeze decât prin comitetele de colectare. În acest sens, din pretura Topoloveni amenință conducerile comunelor cu dresarea actelor de sabotaj dacă vor elibera bilete de vânzare a bovinelor, ovinelor și porcinelor pentru alte destinații¹³.

Fiind timp de război, populația ducea lipsă de multe, dar în special de alimente. Acest lucru s-a repercutat negativ asupra sănătății populației și asupra îndeplinirii serviciului de către personalul de specialitate. În anul 1945 erau 20-22 bolnavi de TBC, dintre care trei au decedat, câte unul în lunile aprilie, mai, iunie; 15 erau bolnavi de sifilis, dintre care unul a decedat, 37 erau bolnavi de pelagră, cinci bolnavi de gușă, doi alcoolici, nouă bolnavi de paludism¹⁴.

Nici posibilitățile materiale nu le permiteau să ducă o viață mai îndestulătoare: 192 de bovine, 18 viței, 446 de oi, 181 de porcine, 1.863 de păsări la întreaga populație. În privința suprafețelor pe care le dețineau locuitorii din Ciulnița este edificatoare o situație întocmită de către oficialități în anul 1945: 175 de gospodării dețineau pământ între 0 și 1 ha, 120 dețineau între 1 și 3 ha, 27 dețineau între 3 și 5 ha și trei dețineau între 5 și 10 ha.

Aceleași oficialități prezintă și structura socială a populației: țărani bogați - 30, țărani mijlocași - 120, țărani săraci - 175, argați și servitori - 45, funcționari - 45¹⁵.

După legea de organizare administrativă din anul 1968, comuna Ciulnița a fost desființată și înglobată în actuala comună Leordeni.

¹² Idem, dos. 3/1945, f. 3, 11.

¹³ Idem, dos. 6/1945, f. 69.

¹⁴ Idem, dos. 9/1944, f. 13, 21.

¹⁵ Idem, dos. 11/1945, f. 281, 282.